02/01/2022

Ξεκίνησε η λειτουργία του νέου Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης

/ Επικαιρότητα

Ενεργοποιήθηκε το νέο μοντέλο για την επικουρική ασφάλιση των νέων, καθώς από 1η Ιανουαρίου 2022 ξεκίνησε να λειτουργεί το νέο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) και υποδέχεται τους νέους που μπαίνουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά από 1.1.2022 ως εργαζόμενοι με υποχρέωση υπαγωγής στην επικουρική ασφάλιση. Από 1.1.2023, όλοι οι υπόλοιποι ασφαλισμένοι κάτω των 35 ετών θα μπορούν προαιρετικά να ενταχθούν στο ΤΕΚΑ.

Το ΤΕΚΑ είναι το Ταμείο που θα διαχειρίζεται τους προσωπικούς ατομικούς λογαριασμούς των νέων ασφαλισμένων («ατομικοί κουμπαράδες») και είναι ο φορέας υλοποίησης των προβλέψεων του νόμου «Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά» (Ν. 4826/2021) που ψηφίστηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο. Κεντρικός πυλώνας του νέου μοντέλου είναι η εισαγωγή των «ατομικών

κουμπαράδων» για τις επικουρικές συντάξεις των νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, καθώς και όσων νέων μέχρι 35 ετών το επιλέξουν. Με αυτή την αλλαγή οι νέοι αποκτούν μεγαλύτερο έλεγχο πάνω στην επικουρική τους σύνταξη. Αντί οι νέοι άνθρωποι να δίνουν τα χρήματά τους σε ένα γενικό «κορβανά», θα τα επενδύουν σε προσωπική βάση, επιλέγοντας οι ίδιοι μεταξύ τριών επενδυτικών προφίλ.

Με τη μεταρρύθμιση αυτή, η Ελλάδα υιοθετεί το μοντέλο που εφαρμόζεται εδώ και πολλά χρόνια σε προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες, το οποίο -μεταξύ άλλων- περιορίζει τους κινδύνους που προκαλεί στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης το δημογραφικό πρόβλημα. Η εμπειρία των χωρών αυτών (Δανία, Σουηδία, Ολλανδία, κλπ.) δείχνει ότι οι νέοι μπορούν να λάβουν επικουρική σύνταξη μεγαλύτερη σε σχέση με αυτή που λαμβάνουν σήμερα, μέσω της επαγγελματικής διαχείρισης των κεφαλαίων που θα επενδυθούν.

Παράλληλα, το νέο σύστημα δημιουργεί κουλτούρα αποταμίευσης και έχει ξεκάθαρο αναπτυξιακό πρόσημο, αφού μέσω της συσσώρευσης των κεφαλαίων που θα διοχετευθούν στην ελληνική οικονομία θα ενισχυθεί η ανάπτυξη και η απασχόληση.

Ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστής Χατζηδάκης δήλωσε: «Η έναρξη της λειτουργίας του νέου Ταμείου ΤΕΚΑ σηματοδοτεί την απαρχή της εφαρμογής μιας εκ των βασικών προεκλογικών μας δεσμεύσεων. Βάζουμε σε ευρωπαϊκή τροχιά την επικουρική ασφάλιση, εισάγοντας το κεφαλαιοποιητικό σύστημα ή σε απλά ελληνικά τον «ατομικό κουμπαρά» για αυτούς που μπαίνουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά από 1η Ιανουαρίου 2022- και για όσους είναι μέχρι 35 ετών και αποφασίσουν να ενταχθούν στο νέο σύστημα από 1η Ιανουαρίου 2023. Η παρέμβαση αυτή αποκαθιστά την εμπιστοσύνη των νέων προς το ασφαλιστικό σύστημα, καθώς ο νέος ασφαλισμένος θα αποκτήσει σημαντικό έλεγχο πάνω στη σύνταξή του και στο τελικό της ύψος. Δεν θα αποφασίζουν άλλοι γι’ αυτόν, χωρίς αυτόν. Η ευρωπαϊκή εμπειρία την οποία ακολουθούμε δείχνει ότι το νέο μοντέλο θα οδηγήσει σε υψηλότερες επικουρικές συντάξεις από 43% έως 68% για τους νέους ασφαλισμένους».

Ο υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Πάνος Τσακλόγλου δήλωσε: «Με τη νέα χρονιά, τίθεται σε εφαρμογή η νέα επικουρική ασφάλιση κεφαλαιοποιητικού χαρακτήρα. Η σταδιακή μετατροπή της επικουρικής ασφάλισης από διανεμητική σε κεφαλαιοποιητική έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της νέας γενιάς, που θα βγει στη σύνταξη μετά από μερικές δεκαετίες. Με την εισαγωγή της κεφαλαιοποιητικής επικουρικής ασφάλισης μειώνεται η έκθεση της κοινωνικής

ασφάλισης στο δημογραφικό κίνδυνο, δημιουργούνται αποταμιεύσεις σημαντικό τμήμα των οποίων θα διατεθεί για χρηματοδότηση επενδύσεων στη χώρα μας δίνοντας ώθηση στην αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, δημιουργούνται ισχυρά αντικίνητρα για ανασφάλιστη εργασία και τίθενται οι βάσεις για την παροχή σημαντικά υψηλότερων συντάξεων στη νέα γενιά, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι συντάξεις του υφιστάμενου συστήματος».

1. Τι είναι το ΤΕΚΑ

Το ΤΕΚΑ (Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης) είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και διοικείται από επταμελή Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή μέχρι την ανάδειξη του πρώτου Δ.Σ. εντός του 2022. Οργανώνεται πάνω σε αρχές σύγχρονης διακυβέρνησης και διοίκησης, διαφάνεια, λογοδοσία, αξιοκρατική επιλογή της διοίκησης και των στελεχών του.

2. Ποιοι ασφαλισμένοι εντάσσονται στο ΤΕΚΑ

Από 1/1/2022 όλοι όσοι μπαίνουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά (ανεξαρτήτως ηλικίας), θα υπάγονται στο ΤΕΚΑ για την επικουρική ασφάλισή τους, εφόσον απασχολούνται σε κλάδο για τον οποίο υπάρχει υποχρεωτικότητα επικουρικής ασφάλισης. Αφορά, δηλαδή, μισθωτούς δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και αυτοαπασχολούμενους μηχανικούς και δικηγόρους.

Από 1/1/2023 θα υπάρχει δυνατότητα να υπαχθούν προαιρετικά στην ασφάλιση του ΤΕΚΑ:

Ασφαλισμένοι στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΕΑΕΠ) που έχουν γεννηθεί από 1/1/1987 και μετά και οι οποίοι επιθυμούν να μεταβούν από τον προαναφερόμενο Κλάδο στο ΤΕΚΑ. Η συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά της για υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΕΚΑ μέχρι τις 31.12.2023.

Εργαζόμενοι που απασχολούνται σε κλάδους για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση υπαγωγής στην επικουρική ασφάλιση (π.χ. ελεύθεροι επαγγελματίες, αγρότες, αυτοαπασχολούμενοι υγειονομικοί) και οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα ένταξης στο ΤΕΚΑ μέχρι να συμπληρώσουν το 35ο έτος της ηλικίας τους.

3. Εισφορές στο ΤΕΚΑ

Το ύψος των εισφορών δεν διαφοροποιείται από εκείνο του ισχύοντος συστήματος, διαμορφώνεται δηλαδή σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη και 3,25% για τον εργαζόμενο μέχρι και τον Μάιο του 2022, και σε 3% για τον καθένα εφεξής.

4. Παροχές

Προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος μηνιαίας επικουρικής σύνταξης είναι η έκδοση κύριας σύνταξης και η συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών επικουρικής ασφάλισης. Σημαντική καινοτομία του νόμου 4826/2021 αποτελεί το γεγονός ότι,

στις περιπτώσεις που δεν θεμελιώνεται δικαίωμα μηνιαίας επικουρικής σύνταξης οι καταβληθείσες εισφορές επιστρέφονται σε πραγματική αξία στον ασφαλισμένο κατά τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, κάτι που δεν ισχύει σήμερα.

Περαιτέρω, στο ΤΕΚΑ προβλέπεται κατώτατη επικουρική σύνταξη σε περίπτωση αναπηρίας ή θανάτου ενεργού ασφαλισμένου, κάτι που δεν ισχύει στο υφιστάμενο σύστημα επικουρικής ασφάλισης νοητής κεφαλαιοποίησης. Ειδικότερα, εάν το υπόλοιπο του ατομικού λογαριασμού του ασφαλισμένου υπολείπεται του ποσού των εισφορών ασφαλισμένου με δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης και αποδοχές ίσες με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό υπαλλήλου για πλήρη απασχόληση, ο Κρατικός Προϋπολογισμός καλύπτει τη διαφορά και στη συνέχεια υπολογίζεται το ποσό της σύνταξης του ασφαλισμένου ή των λοιπών δικαιοδόχων προσώπων.

5. Ατομικοί Λογαριασμοί («κουμπαράδες»)

Κάθε ασφαλισμένος έχει τον δικό του ατομικό λογαριασμό, όπου σωρεύονται οι εισφορές επικουρικής ασφάλισης που καταβάλλει και στη συνέχεια επενδύονται σε συγκεκριμένα επενδυτικά χαρτοφυλάκια. Όταν φτάσει η ώρα της συνταξιοδότησης, η επικουρική σύνταξη του ασφαλισμένου υπολογίζεται στη βάση του σωρευμένου ποσού των εισφορών και των αποδόσεων στον ατομικό λογαριασμό του. Η διαχείριση των αποταμιεύσεων γίνεται από το ΤΕΚΑ με σύνεση, υπευθυνότητα, διαφάνεια και επαγγελματική επάρκεια.

Ο ασφαλισμένος θα μπορεί να έχει πρόσβαση στον ατομικό λογαριασμό του μέσω site και εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα καθώς και μέσω άλλων φορητών ηλεκτρονικών συσκευών εντός του 2022. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022, θα καθοριστεί λεπτομερώς το περιεχόμενο, η διάρκεια και η διαδικασία τήρησης των ατομικών λογαριασμών. Η ιστοσελίδα του νέου Ταμείου – με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη λειτουργία του – θα λειτουργήσει στη διαδικτυακή διεύθυνση teka.gov.gr. Επίσης, θα λειτουργήσει και η εφαρμογή myteka.gov.gr, μέσω της οποίας θα γίνεται πρόσβαση των ασφαλισμένων στους ατομικούς τους λογαριασμούς.

6. Χαρακτηριστικά επενδύσεων

Στους ασφαλισμένους του ΤΕΚΑ θα προσφέρεται ένα βασικό συνταξιοδοτικό-επενδυτικό προϊόν (default) με δομή κύκλου ζωής που θα συνδυάζει το κατάλληλο μείγμα κινδύνου, απόδοσης και ασφάλειας για όλη τη διάρκεια του εργασιακού βίου ενός τυπικού ασφαλισμένου χωρίς ο ίδιος να χρειάζεται να ασχοληθεί περισσότερο με τη διαχείριση των εισφορών του. Στους ασφαλισμένους θα προσφέρονται και άλλα συνταξιοδοτικό-επενδυτικά προϊόντα, επίσης με δομή κύκλου ζωής αλλά με διαφορετικό προφίλ ρίσκου, για αυτούς που θέλουν μόνοι τους να επιλέξουν τη διαβάθμιση του ρίσκου που επιθυμούν να αναλάβουν. Ο ασφαλισμένος θα κατατάσσεται αυτομάτως στο default χαρτοφυλάκιο και θα

μπορεί μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας να επιλέξει διαφορετικό χαρτοφυλάκιο ή συνδυασμό χαρτοφυλακίων. Εάν το επιθυμεί, ο ασφαλισμένος θα έχει τη δυνατότητα να μεταβάλει το χαρτοφυλάκιό του κάθε τρία χρόνια. Σε κάθε περίπτωση, η σύσταση του ΤΕΚΑ προς τους ασφαλισμένους θα είναι να εμπιστευτούν τους επαγγελματίες διαχειριστές του Ταμείου και να παραμείνουν στο default χαρτοφυλάκιο, καθ' όλη τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου.

7. Εγγυήσεις

Στο ΤΕΚΑ ενισχύεται η προστατευτική λειτουργία του συστήματος έναντι των ασφαλισμένων. Πέραν της επιστροφής των εισφορών σε πραγματικές τιμές σε περίπτωση μη συμπλήρωσης δεκαπενταετούς ασφάλισης και της παροχής κατώτατης σύνταξης σε περίπτωση αναπηρίας ή θανάτου που αναφέρθηκαν προηγουμένως, το Κράτος εγγυάται μη αρνητικές αποδόσεις στους συνταξιούχους του νέου συστήματος. Αυτό επιτυγχάνεται χάρη στη ρητή πρόβλεψη ότι το Κράτος εγγυάται την καταβολή ελάχιστης ανταποδοτικής μηνιαίας επικουρικής σύνταξης, η οποία υπολογίζεται στη βάση του ύψους της πραγματικής αξίας των εισφορών που κατέβαλαν οι ασφαλισμένοι. Κατά συνέπεια, απονέμεται στους ασφαλισμένους επικουρική σύνταξη τουλάχιστον ίση με αυτή που αντιστοιχεί στις εισφορές τις οποίες κατέβαλαν, λαμβανομένου υπόψη και του πληθωρισμού. Ταυτόχρονα, το Κράτος εγγυάται ότι οι επικουρικές συντάξεις του «παλαιού» συστήματος θα εξακολουθήσουν να υπολογίζονται με βάση τους υφιστάμενους κανόνες χωρίς να υπάρξει καμία απολύτως περικοπή.